

Chwasty w zbożach – czy wiesz, co zwalczasz wiosną?

Autor: ekspert ŚOR Synthos AGRO Małgorzata Dulcka

Data: 22 marca 2018

Choć do rozpoczęcia wegetacji zbóż zostało jeszcze trochę czasu, warto poświęcić swoją uwagę na wybranie odpowiedniego środka chwastobójczego. Zachwaszczenie pól uprawnych jest jednym z czynników mających wpływ na plon zbóż. Skutkiem silnego zachwaszczenia może być znaczący jego spadek i pogorszenie jakości. Jak temu przeciwdziałać?

Właściwie rozpoznać i skutecznie wyeliminować

Chwasty występujące w zbożach zmniejszają ilość dostępnych dla zbóż składników pokarmowych, konkurują z roślinami uprawnymi o dostęp do światła i wody, przez co obniżają ich dobrą kondycję, która warunkuje wysoki potencjał plonotwórczy. Chwasty w zbożach dodatkowo powodują ich wyleganie, co utrudnia zbiór w okresie żniw. Ziarno zbóż zanieczyszczone nasionami chwastów osiąga niższe ceny w skupie, ale również podawane w paszach wpływa niekorzystnie na zwierzęta gospodarskie.

O skuteczności zabiegu herbicydowego w dużej mierze decyduje właściwe rozpoznanie gatunków chwastów i dobór najskuteczniejszego herbicydu do ich zwalczania.

Warto więc zastanowić się nad tym, jaki [herbicyd](#) wybrać, aby był skuteczny i zwalczał te gatunki chwastów, które występują na plantacji i najbardziej jej szkodzą. O skuteczności zabiegu herbicydowego w dużej mierze decyduje właściwe rozpoznanie gatunków chwastów i dobór najskuteczniejszego herbicydu do ich zwalczania, termin wykonania zabiegu, faza rozwojowa rośliny uprawnej, a także faza rozwojowa chwastów. Należy w tym miejscu wspomnieć, że wegetacja chwastów rusza wcześniej niż zbóż, dlatego tak ważne jest przypilnowanie terminów stosowania herbicydów.

Poznaj szkodliwość chwastów dwuliściennych w zbożach

fot. Synthos AGRO

Wegetacja chwastów zazwyczaj rusza szybciej, niż zbóż, dlatego warto odpowiednio wcześniej zadbać o odchwaszczenie plantacji.

W skutecznym odchwaszczaniu zbóż ważnym czynnikiem jest przewidywanie gatunków, jakie mogą wystąpić na polu i właściwe ich rozpoznawanie. Szacuje się, że w zbożach występuje około 150 gatunków chwastów, z czego 50 można uznać za pospolite. Tak duża liczba i różnorodność decyduje o konkurencyjności zachwaszczenia w łanie zbóż. Wybór herbicydów do zabiegów nalistnych wymaga umiejętności rozpoznawania chwastów. Bez względu na to, czy zabieg jesienny wykonano czy też nie, **wiosną konieczna jest bardzo wczesna lustracja pól, podczas której trzeba określić skład gatunkowy oraz fazy rozwojowe chwastów.**

W okresie wiosennym zdecydowana większość herbicydów zalecana jest do stosowania bezpośrednio po ruszeniu wegetacji, aż do fazy końca krzewienia się zbóż, gdyż w tym okresie zboża wykazują największą tolerancję na stosowane [środki chwastobójcze](#). Ponadto, wczesną wiosną chwasty w zbożach rosną bardzo szybko. Nie należy zwlekać z wykonaniem zabiegu, gdyż spóźniony zabieg może okazać się mniej skuteczny lub w ogóle nie zniszczy występujących na polu gatunków.

Jakie znasz dwuliścienne chwasty w zbożach?

fot. pixabay.com

Bodiszek drobny jest gatunkiem dobrze zimującym.

Bodiszek drobny

Wśród gatunków dwuliściennych powszechnie występujących w łanie zbóż, znajdują się między innymi: Bodiszek drobny, potocznie nazywany dziobkiem, tańcówką. Jest to gatunek jednoroczny, dobrze zimujący. Występuje powszechnie zarówno w zbożach ozimych, jak i jarych, jest groźny podczas masowego występowania. Jeśli przerasta łan, może utrudniać zbiór i pogarszać warunki fitosanitarne. W łanie może osiągnąć wysokość nawet do 50 cm.

Gorczyca polna

Chwast z rodziny kapustowatych, potocznie zwana ognichą, świerzopem. Roślina szybko rosnąca, o dużym potencjale konkurencyjnym. Podczas długich i ciepłych jesieni groźna dla ozimin, chociaż ostatecznie wymarza. Większy problem stanowi w zbożach jarych.

fot. pixabay.com

Chaber bławatek jest chwastem o wysokiej konkurencyjności wobec roślin uprawnych.

Chaber bławatek

Chaber nazywany potocznie modrak, chaber zbożowy, wołoszek. Jest chwastem o wysokiej konkurencyjności wobec roślin uprawnych. Kiełkuje jesienią do wiosny, silnie się rozwija i uodparnia na herbicydy. Jest gatunkiem jednorocznym jarym, dobrze zimującym, rozwijającym się podczas ciepłej zimy. Można go spotkać na wszystkich rodzajach gleb, ze względu na jego małe wymagania. Osiąga wysokość 20-100 cm.

Dymnica pospolita

Dymnica pospolita znana także pod nazwą dymówka, kokorycz, rutka. Roślina jednoroczna, jara, bardzo plenna. Groźna podczas masowego występowania w trakcie wschodów zbóż ozimych i jarych. Wykazuje wysoką konkurencyjność wobec roślin uprawnych, może przerastać łan, pogarszając warunki fitosanitarne.

fot. pixabay.com

Komosa biała bardzo dobrze rozwija się na polach zbóż ozimych i jarych.

Komosa biała

Komosa biała znana pod nazwą łoboda, lebioda. Roślina jednoroczna, jara, szybko rosnąca, o dużym potencjale konkurencyjnym – pobiera wodę i składniki pokarmowe, a także silnie zacienia łąn. Bardzo uciążliwy chwast szybko zagłuszający sąsiednie rośliny. W oziminach – groźny chwast podczas długich i ciepłych jesieni, chociaż ostatecznie wymarza. Wschody wiosenne są także bardzo konkurencyjne zarówno dla zbóż jarych, jak i ozimych.

Mak polny

Mak polny jest gatunkiem jednorocznym, jarym, dobrze zimującym. Szczególnie szkodliwe są rośliny, które weszły jesienią, a ich siewki przetrzymały. Bardzo dobrze rozwija się na polach zbóż ozimych jak i jarych. Jest gatunkiem wysoce konkurencyjnym wobec rośliny uprawnej.

fot. pixabay.com

Ostrożeń polny jest trudny w zwalczaniu z powodu licznych rozłogów

Oset

Ostrożeń polny zwany potocznie ostem. Gatunek wieloletni, wysoce konkurencyjny wobec rośliny

uprawnej. Trudny w zwalczaniu z powodu licznych rozłogów. Osiąga wysokość od 50 do 180 centymetrów. Może występować na wszystkich typach gleb. Samosiewy rzepaku potocznie nazywane rzepakiem ozimym. Gatunek jednoroczny ozimy lub jary. Groźny dla zbóż ozimych, ponieważ nie jest niszczone przez mróz. Najpowszechniejsze formy ozime, które skielkowały wiosną, silnie wegetatywnie się rozwijają i są niebezpieczne dla obu form zbóż.

fot. pixabay.com

Poziewnik szorstki, jak i inne chwasty w zbożach, bywa uciążliwy podczas zbiorów

Poziewnik szorstki

Poziewnik szorstki, często spotykany w zbożach, potocznie zwany badylem, konopką. Chwast jednoroczny, jary. Wschodzi wiosną, preferuje wilgotne gleby, na których dorasta do 1 metra wysokości. W przypadku masowego występowania w miejscach cienistych bywa uciążliwy ze względu na konkurencyjność oraz podczas zbiorów.

Amarantus

Szarłat szorstki potocznie zwany amarantusem. Jest gatunkiem bardzo ekspansywnym, szybko się ukorzenia i staje się odpornym na herbicydy. Roślina jednoroczna jara, może osiągać wysokość do 1 metra.

fot. pixabay.com

Tasznik pospolity jest kłopotliwy podczas masowego występowania.

Tasznik pospolity

Tasznik pospolity znany pod nazwą kaszka oraz tobołki polne potocznie nazywane kaletki to rośliny z rodziny kapustowatych, dobrze zimujące. Kłopotliwe podczas masowego występowania. Akurat te chwasty występują powszechnie w większości upraw rolniczych. Fiołek polny potocznie nazywany bratkiem polnym. Ma tendencje do masowego występowania i wtedy jest bardzo groźny dla wszystkich zbóż w fazie początkowego wzrostu. Potrafi zagłuszyć plantacje zimujące.

MCPA i dikamba w roli głównej

Wybór herbicydów do wiosennego zwalczania chwastów dwuliściennych oraz możliwość stosowania różnych mieszanin, pozwala na ograniczanie każdego typu zachwaszczenia. Aby uzyskać jak najlepszy efekt chwastobójczy, należy rozpoznać chwasty w zbożach i odpowiednio dobierać herbicydy do ich składu gatunkowego na polu. Z wyborem herbicydów w okresie krzewienia się zbóż rolnicy nie powinni mieć większych problemów. Chwasty w tym czasie rozwijają się bardzo intensywnie i bezbłędne ich rozpoznanie nie powinno sprawiać kłopotów doświadczonym rolnikom.

fot. Synthos AGRO

Wybór herbicydów z substancjami z grupy regulatorów wzrostu pozytywnie wpłynie na wigor i zdrowotność roślin.

Na ten to właśnie czas przypada stosowanie herbicydów należących do bardzo licznej grupy środków należących do tzw. regulatorów wzrostu. (MCPA, 2,4D, mekoprop, dichlorprop, dikamba, fluoksypyr). Wybór któregoś z nich to z pewnością właściwy wybór. Zakres zwalczanych gatunków chwastów dwuliściennych przy użyciu herbicydów z grupy regulatorów wzrostu (MCPA, dikamba, mekoprop, 2,4D, fluoksypyr) jest bardzo szeroki i zależy tak naprawdę od składu zastosowanych komponentów.

Przedstawione powyżej chwasty w zbożach, zwłaszcza kapustowate z samosiewami rzepaku włącznie oraz maki są bardzo wrażliwe na działanie herbicydów właśnie z grupy regulatorów wzrostu. MCPA, jak [PREMIER 300 SL](#) i pozostałe syntetyczne auksyny stosowane w zalecanym terminie, czyli od początku do końca krzewienia się zbóż ozimych i jarych w fazie BBCH 21-29 są bardzo skuteczne w zwalczaniu tych uciążliwych gatunków i jednocześnie są całkowicie bezpieczne dla roślin uprawnych. Tak też jest w przypadku stosowania mieszaniny MCPA z dikambą (Premier D 750 SL również od Synthos AGRO), która oprócz tego, że jest bezpieczna dla roślin, dodatkowo daje możliwość zwalczania jeszcze większej liczby chwastów dwuliściennych rozwijających się w tym czasie w zbożach.

Zła decyzja dotycząca wyboru herbicydu z pewnością odbije się na plonie zbóż.

Dodatek do MCPA drugiego składnika, jakim jest dikamba (PREMIER D 750 SL) zwiększa zakres wrażliwych chwastów o takie gatunki jak przytulia czepna, maruna bezwonna, rdest powojowaty,

rumian polny, gwiazdnica pospolita. Spośród wymienionych gatunków wybitnie konkurencyjnym chwastem utrudniającym wzrost i zbiór zbóż jest przytulia czepna, która zagęszczając nadmiernie łąn pogarsza warunki fitosanitarne, a także przyczynia się do łatwiejszego wylegania zbóż.

Tylko właściwy herbicyd gwarantuje skuteczność

Jeśli rolnik dokona złego wyboru, z pewnością odbije się to na jego plonie. **Chwasty w zbożach mogą zabrać nawet do 30% plonu** przez to, że skutecznie ogranicza roślinom uprawnym pobieranie składników pokarmowych, pogarszając ich kondycję i obniżając zdolność plonotwórczą. Aby uchronić się przed taką sytuacją należy stosować [PREMIER 300 SL i PREMIER D 750 SL](#) w terminie od początku do końca krzewienia (BBCH 21-29).